

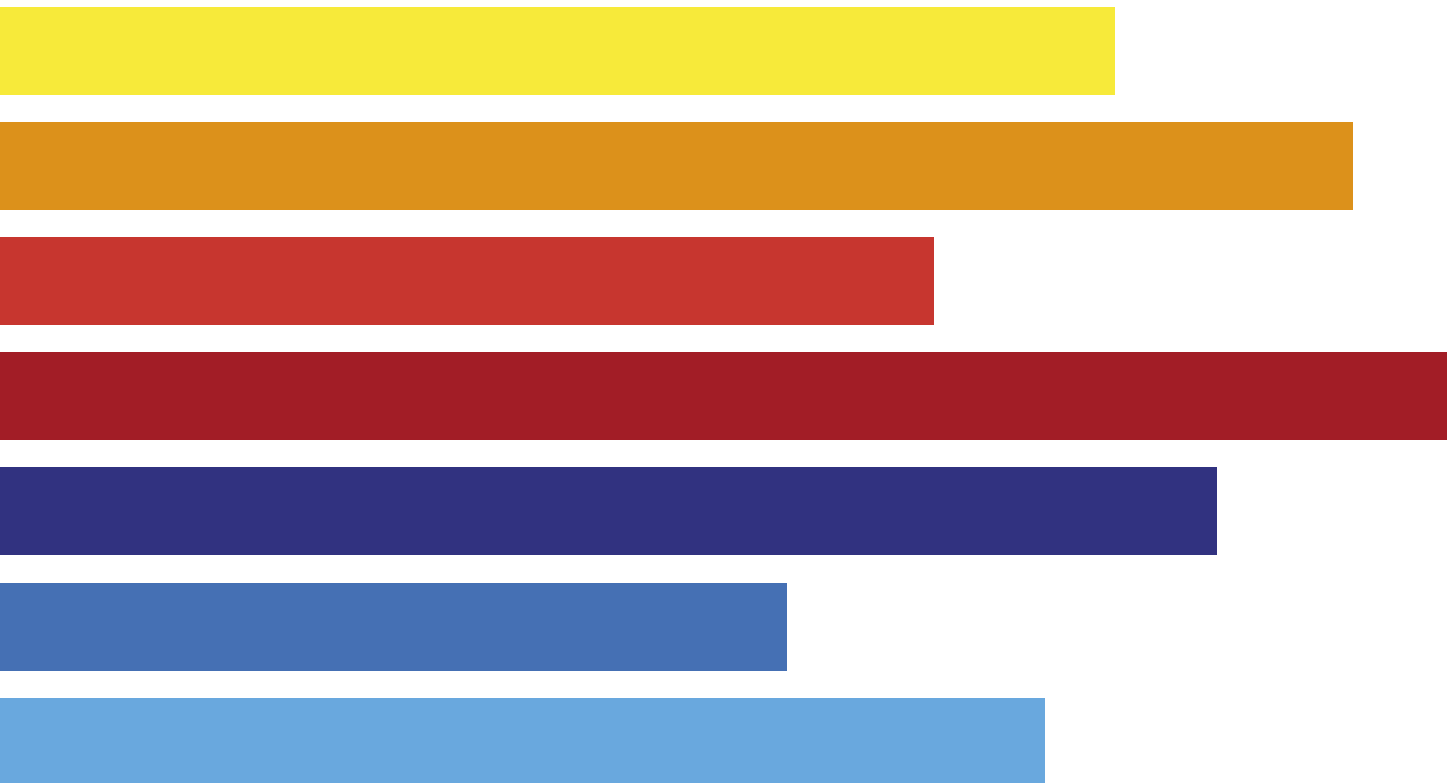

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Sut mae mesur cynnydd cenedl?

Dangosyddion cenedlaethol

Dangosyddion Cenedlaethol ar gyfer Cymru yn unol â'r gofyn yn Adran 10(1) o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, 16 Mawrth 2016

Sut mae mesur cynnydd cenedl?

Dangosyddion Cenedlaethol ar gyfer Cymru fel sy'n ofynnol o dan adran (10) (1) o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Cyflwyniad

O dan adran (10)(1) o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, mae'n rhaid i Weinidogion Cymru (a) cyhoeddi dangosyddion ("dangosyddion cenedlaethol") y mae'n rhaid eu cymhwyso er mwyn mesur cynnydd tuag at gyrraedd y Nodau Llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

Mae'n rhaid i ddangosydd cenedlaethol gael ei ddatgan ar ffurf gwerth y gellir ei fesur neu nodwedd y gellir ei mesur yn feintiol neu'n ansoddol yn erbyn canlyniad penodol. Caniateir ei fesur dros unrhyw gyfnod y mae Gweinidogion Cymru yn ei ystyried yn briodol a chaniateir ei fesur mewn perthynas â Chymru neu unrhyw ran o Gymru.

Mae mwy o fanylion am y gofynion i'w cael yma
<http://www.legislation.gov.uk/cy/anaw/2015/2/contents>

Sylwer

Dylai'r 46 dangosydd cenedlaethol a gyhoeddwyd ac a osodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 16 Mawrth gael eu darllen ar y cyd â'r ddogfen wybodaeth dechnegol am y dangosyddion cenedlaethol (*Sut mae mesur cynnydd cenedl – Dangosyddion Cenedlaethol ar gyfer Cymru: Dogfen Dechnegol*, Mawrth 2016) a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae hon yn cynnwys gwybodaeth dechnegol atodol am bob dangosydd gan gynnwys o ble y bwriedir cael y data; dadgyfuno arfaethedig yn ôl nodwedd warchoddedig (fel a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010) ac ardal, a dangosyddion cyd-destunol a fyddai o gymorth i ddadansoddi'r dangosydd dros amser. Gellir gweld y ddogfen hon yma <http://gov.wales/topics/people-and-communities/people/future-generations-act/?skip=1&lang=cy>.

Y "dangosyddion cenedlaethol"

1. Canran y genedigaethau byw sengl â phwysau geni islaw 2,500g.
2. Disgwyliad oes iach adeg geni gan gynnwys y bwlch rhwng y bobl fwyaf a lleiaf amddifadus.
3. Y ganran o'r oedolion sydd â llai na dau ymddygiad iach o ran eu ffordd o fyw (peidio ag ysmegu, pwysau iach, bwyta pum dogn o ffrwythau neu lysiau y dydd, peidio ag yfed mwy na'r canllawiau a dilyn y canllawiau o ran gweithgarwch corfforol).
4. Lefelau llygredd nitrogen deuocsid (NO₂) yn yr aer.
5. Y ganran o'r plant sydd â llai na dau ymddygiad iach o ran eu ffordd o fyw (peidio ag ysmegu, bwyta pum ffrwyth/llysieuyn bob dydd, byth/prin yn yfed a dilyn y canllawiau o ran gweithgarwch corfforol).
6. Mesur o ddatblygiad plant bach.

7. Y ganran o'r disgyblion sydd wedi cyflawni'r "Trothwy Lefel 2" gan gynnwys Cymraeg iaith gyntaf neu Saesneg a Mathemateg, gan gynnwys y bwlch rhwng disgyblion sy'n gymwys a disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim. (l'w ddisodli o 2017 gan y sgôr pwyntiau wedi'i chapio ar gyfer disgyblion blwyddyn 11).
8. Y ganran o'r oedolion â chymwysterau ar y gwahanol lefelau yn y Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol.
9. Gwerth Ychwanegol Gros am bob awr a weithir (o'i gymharu â chyfartaledd y DU).
10. Incwm Gwario Gros Aelwydydd y pen.
11. Y ganran o'r busnesau sydd wrthi'n arloesi.
12. Capasiti (mewn MW) yr offer ynni adnewyddadwy sydd wedi'i osod.
13. Crynodiad carbon a deunydd organig mewn pridd.
14. Ôl Troed Ecolegol Cymru.
15. Swm y gwastraff a gynhyrchir ac na chaiff ei ailgylchu, y pen.
16. Y ganran o'r bobl sydd mewn gwaith, sydd ar gcontractau parhaol (neu ar gcontractau dros dro, ac nad ydynt yn ceisio gwaith parhaol) ac sy'n ennill mwy na 2/3 o gyflog canolrifol y DU.
17. Y gwahaniaeth cyflog rhwng y rhywiau.
18. Y ganran o'r bobl sy'n byw mewn aelwydydd mewn tlodi incwm o'i gymharu â chanolrif y DU, wedi'i fesur ar gyfer plant, pobl o oedran gweithio a phobl o oedran pensiwn.
19. Y ganran o'r bobl sy'n byw mewn aelwydydd mewn amddifadedd sylweddol.
20. Y ganran o'r bobl sy'n dweud eu bod yn fodlon neu'n fodlon iawn yn eu gwaith.
21. Y ganran o'r bobl sydd mewn gwaith.
22. Y ganran o'r bobl mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant, wedi'i mesur ar gyfer gwahanol grwpiau oedran.
23. Y ganran sy'n teimlo'u bod yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu hardal leol.
24. Y ganran o'r bobl sy'n fodlon ar eu gallu i gyrraedd/ cael at y cyfleusterau a'r gwasanaethau y mae eu hangen arnynt.
25. Y ganran o'r bobl sy'n teimlo'n ddiogel gartref, wrth gerdded yn yr ardal leol, ac wrth deithio.
26. Y ganran o'r bobl sy'n fodlon ar yr ardal leol fel lle i fyw.
27. Y ganran o'r bobl sy'n cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal; bod pobl o gefndiroedd gwahanol yn cyd-dynnu'n dda; a bod pobl yn trin ei gilydd â pharch.
28. Y ganran o'r bobl sy'n gwirfoddoli.

29. Sgôr llesiant meddyliol cymedrig ar gyfer pobl.
30. Y ganran o'r bobl sy'n unig.
31. Y ganran o'r anheddau sydd heb beryglon.
32. Nifer yr unedau eiddo (cartrefi a busnesau) sydd mewn perygl uchel a chanolig o lifogydd sy'n deillio o afonydd a'r môr.
33. Y ganran o'r anheddau gyda pherfformiad ynni digonol.
34. Nifer yr aelwydydd y llwyddwyd i'w hatal rhag bod yn ddigartref am bob 10,000 o aelwydydd.
35. Y ganran o'r bobl sy'n bresennol neu'n cyfranogi mewn gweithgareddau ym maes y celfyddydau, diwylliant neu dreftadaeth o leiaf deirgwaith y flwyddyn.
36. Y ganran o'r bobl sy'n siarad Cymraeg yn feunyddiol ac sy'n gallu siarad mwy nag ychydig eiriau o Gymraeg.
37. Y ganran o'r bobl sy'n gallu siarad Cymraeg.
38. Y ganran o'r bobl sy'n cyfranogi mewn gweithgareddau chwaraeon deirgwaith neu fwy yr wythnos.
39. Y ganran o'r amgueddfeydd ac archifau sy'n dal casgliadau archifol/treftadaeth sy'n cyrraedd safonau achredu'r DU.
40. Y ganran o asedau dynodedig yr amgylchedd hanesyddol sydd mewn cyflwr sefydlog neu well.
41. Allyriadau nwyon tŷ gwydr yng Nghymru.
42. Allyriadau nwyon tŷ gwydr sydd i'w priodoli i ddefnyddio nwyddau a gwasanaethau bydeang yng Nghymru.
43. Ardaloedd o ecosystemau iach yng Nghymru.
44. Statws amrywiaeth Fiolegol yng Nghymru.
45. Y ganran o'r cyrff dŵr wyneb, a'r cyrff dŵr daear, sy'n cyrraedd statws da neu uchel ar y cyfan.
46. Yr adenillion cymdeithasol ar fuddsoddiadau gan bartneriaethau Cymreig yng Nghymru a'r tu allan i'r DU sy'n gweithio tuag at Nodau Datblygu Cynaliadwy y Cenhedloedd Unedig.